

THỊ TRƯỜNG XÉCBIA

- Tổng quan:

-Cộng hòa Xécbia có dân số gần 9 triệu người;

-Diện tích 88.361 km²;

- Nằm ở Tây nam Âu, sườn Tây bán đảo Ban kăng, có biên giới với Anbani, Muntenegro, Bosnia- Hertzegovina, Bungari, Croatia, Makedonia, Rumani và Hungari(không còn đường ra biển).

- Diện tích canh tác: 5,1 triệu ha;

- Tài nguyên thiên nhiên: than đá, dầu lửa, khí gaz, nước khoáng, đồng, antimoan, magnê, cao lanh gồm cao cấp.

- Thể chế Nhà nước: Công hòa, pháp quyền;

- Đảng phái chính trị: đa đảng. Đảng dân chủ Xécbia DSS, Đảng XHCN Xéc bia SPS là những đảng lớn, thay nhau nắm quyền.

- Tổng GDP hàng năm 48 tỷ USD;

-GDP bình quân 5713 USD/ người. Theo các tính của IMF thì GDP bình quân của Xéc bia cao hơn rất nhiều so với số liệu này.

- Tốc độ phát triển GDP: 6,4%/ năm nhưng năm nay chỉ đạt 3,5-3,7% so 2009 do ảnh hưởng khủng hoảng tài chính toàn cầu.

- Cơ cấu GDP không đổi nhiều so 2009:

- Nông nghiệp , rừng, thủy sản: 12,6%GDP

- Công nghiệp, xây dựng: 41,1% GDP

- Dịch vụ 46,3%GDP.

- Lực lượng lao động: 4,81 triệu người, không thể gọi là nước có lực lượng lao động trẻ. Hiện nay, dân số luôn giảm do phong trào lập nghiệp ở nước ngoài tăng cao. Người Xécbia đi lao động lập nghiệp nhiều nhất ở các nước thành viên EU, đông nhất là ở Italia, Đức, Pháp, Tây Ban Nha, Anh.

- Tỷ lệ thất nghiệp năm 2010 vào khoảng 12,4% (Thông tin không chính thức của cán bộ Phòng Thương mại và CN Xécbia).

- Tỷ lệ lạm phát dưới 7% năm nay.

- Kim ngạch xuất khẩu gần 10 tỷ USD và nhập khẩu gần 20 tỷ USD, nhập siêu 10 tỷ hàng năm(Con số dự kiến gần đúng).

***Tình hình thị trường**

-Xéc bia chịu ảnh hưởng tiêu cực nghiêm trọng của cuộc khủng hoảng tài chính thế giới. Vì là thị trường xuất nhập khẩu chính của Xécbia trên 75% thuộc các nước EU và Châu Âu láng giềng nên năm nay kinh tế Xécbia phát triển chậm lại.

- Sau sự kiện Hy Lạp và tiếp đến là Ireland, Xécbia gặp khó khăn tìm tín dụng để phát triển kinh tế. Những khoản vay dài hạn rất hạn chế, vay trung hạn và ngắn hạn phổ biến với mức lãi suất không dưới 7%/ năm khiến Xecbia gặp khó khăn trong đầu tư phát triển nền kinh tế quốc gia vốn chịu nhiều sức ép của tình hình EU và Châu Âu.

- Xécbia tiếp tục đấu tranh đòi thống nhất Kosovo, phản ứng quyết liệt những nước công nhận Kosovo độc lập và luôn chỉ trích NATO đang tâm chia rẽ nội bộ Xécbia vì vấn đề này.

- Xécbia thân Rumani vì Rumani ủng hộ Xécbia trong vấn đề Kosovo và vì Rumani cũng có hoàn cảnh gần với Xécbia trong vấn đề người Ru gốc Hung, tương đồng với người Anbani ở khu vực biên giới Xecbia- Anbani.

Phe thân phương Tây trong nội bộ Xécbia đang có uy tín áp đảo. Xécbia đã nộp đơn xin gia nhập EU và đang được EU quan tâm giúp đỡ khá nhiều, cả trong vốn đầu tư, phát triển hạ tầng, luật pháp, nông nghiệp, giáo dục. Hiện tại kim ngạch xuất, nhập khẩu của Xécbia sang EU và Châu Âu chiếm tới trên 75% tổng kim ngạch hai chiều.

Hiện tại, khuynh hướng vươn ra xa, mở rộng thị trường xuất nhập khẩu đang rất hạn chế ở Xécbia do khó khăn kinh tế và nợ công của Xécbia cũng đang tăng lên nhanh chóng. Khuynh hướng mở rộng thị trường xuất khẩu láng giềng, thành viên EU, nội khối lục địa Châu Âu là chính. Vấn đề này có thực tế phát sinh là từ sau khi Montenegro tách ra khỏi Liên bang, Xécbia không còn cảng biển và chỉ dùng cảng sông SAVA, sông Đanuyp là chính nên giao thương với các nước nội khối Châu Âu sẽ dễ dàng và thuận lợi hơn cho Xécbia.

-Nhiều hãng, tập đoàn nổi tiếng thế giới hiện có mặt tại Xécbia như Telenor truyền thông Na Uy, Philip Morris (công nghiệp thuốc lá Mỹ), Stada dược phẩm Đức, Banca Itesa (Ngân hàng Italia), Lukoil dầu lửa Nga, US. Steel thép Mỹ, Mobilkom Áo, Metro Cash& Carry Tập đoàn bán lẻ CHLB Đức, OMV dầu lửa Áo v. v..

***Quan hệ kinh tế - Thương mại với Việt nam**

-Quan hệ chính trị kinh tế thương mại Việt Nam- Xécbia diễn ra bình thường và tương đối tốt, mặc dù hai Bên chưa có Hiệp định nào được ký kết chính thức ở cấp Nhà nước. Từ sau sự cố 1992- 1999, Xécbia không có cơ quan Ngoại giao ở Hà Nội và hiện tại dùng Đại sứ Xécbia tại Jakarta Indonesia kiêm nhiệm và chịu mọi trách nhiệm công việc tay đôi.

- Dân Xécbia luôn coi Việt nam có quan hệ truyền thống với họ và có cảm tình tốt đẹp với Việt nam , nhất là từ sau khi Mỹ và NATO tấn công Xécbia, can thiệp thô bạo vào công việc Kosovo của họ.

- Theo thông báo của Phòng Thương mại và công nghiệp của Xécbia trong tháng 9 vừa qua thì hàng hóa Made in Vietnam vào Xécbia là khá lớn, trên 70 triệu USD, mặc dù hai nước chưa ký Hiệp định hợp tác kinh tế. Thực chất là số hàng hóa này đi từ các thị trường chung quanh láng giềng của Xécbia vào Belgrad và vùng phụ cận. Hy vọng là trong tương lai gần, khi ta và Xécbia ký được Hiệp định hợp tác kinh tế, khi các doanh nghiệp Xécbia tiếp cận được trực tiếp với các

doanh nghiệp Việt Nam thì kim ngạch hai chiều sẽ tăng lên đáng kể. Tính từ đầu năm, số lượng cá tra và basa của Việt nam vào Xécbia trong 9 tháng đầu năm là trên 3500 tấn và Xécbia đã ký trực tiếp với nhiều doanh nghiệp xuất khẩu của Việt nam, đi trước cả Hiệp định hợp tác sắp ký giữa hai Nhà nước.

- Tại hội thảo doanh nghiệp Việt nam – Xécbia được tổ chức tại trụ sở Phòng Thương mại và Công nghiệp Xécbia Belgrad ngày 09/11/2010 do Đại sứ quán ta tại Rumani chủ động tổ chức, các doanh nghiệp Xécbia tỏ ra quan tâm đặc biệt tới thị trường Việt nam. Họ tỏ ra ngưỡng mộ về tốc độ phát triển kinh tế của Việt Nam hiện nay và mong muốn lập quan hệ trực tiếp. các mặt hàng cá tra, basa, quần áo may sẵn, cà phê hạt, đồ da, giấy dép, phụ tùng, phụ kiện vi tính, máy audeo-video là những mặt hàng được giới kinh doanh Xécbia quan tâm nhiều hơn cả.

***Công tác của Thương vụ**

-Thương vụ Việt nam tại Rumani kiêm nhiệm phụ trách thị trường Xécbia, thị trường lớn nhất trong số 6 thị trường thuộc Nam tư cũ. Thương vụ đã có quan hệ mật thiết với Cơ quan Đại sứ quán Xécbia tại Bucarest và Phòng Thương mại và CN Xécbia tại Belgrad.

-Thương vụ đã tham gia hội thảo doanh nghiệp- Cơ hội kinh doanh tại thị trường Việt nam được tổ chức tại trụ sở Phòng Thwong mại và Công nghiệp Xécbia và đã thành công tốt đẹp. Các ndoanh nghiệp Xécbia quan tâm đặc biệt tới dòng đầu tư nước ngoài đang chảy mạnh vào Việt nam và họ tò mò muốn biết động lực nào đã khiến dòng đầu tư nước ngoài chảy mạnh vào Việt nam như thế. Các doanh nghiệp quan tâm hệ thống tài chính hoạt động phục vụ mạng lưới các nhà đầu tư nước ngoài tại Việt Nam, cách tính tỷ giá hối đoái tại Việt nam, quyền được đầu tư phát triển kinh tế, quyền hợp tác với các doanh nghiệp Việt nam; thuế suất nhập khẩu; hồ sơ tham gia đấu thầu đầu tư, giấy phép đầu tư, ưu tiên đầu tư của Nhà nước Việt nam đối với một số dự án vùng sâu vùng xa đô thị lớn, những ưu tiên cụ thể ; các khoản tiền được nhà đầu tư gửi về nhà băng ngoại tệ gì là chủ yếu; quan hệ Việt nam –Eu; Việt nam- WTO và nhiều mối quan hệ đặc biệt nhạy cảm khác.

- Thương vụ đã chuẩn bị tham gia Diễn đàn- Hội thảo với tinh thần trách nhiệm, có trả lời nội dung các câu hỏi khó của các doanh nghiệp Xécbia, giới thiệu cho họ một bức tranh toàn cảnh

economic panorama của Việt nam ngày nay và khuyến khích họ hãy đến với thị trường Việt nam to lớn ngót nghét 100 triệu dân này.

- Thương vụ luôn có quan điểm đúng trong việc khẩn trương mở rộng thị trường tiêu thụ một số mặt hàng xuất khẩu được sản xuất tại Việt nam như thủy hải sản, thủ công mỹ nghệ cao cấp, đồ gỗ, khoáng sản v. v. . và được giới chức doanh nghiệp tại Belgrad rất có cảm tình giúp đỡ.

Tham tán Thương mại kiêm nhiệm

Phạm Quang Thu